

Stare Sady, dnia 26 września 2013 roku

**STANOWISKO**  
**LOKALNYCH GRUP RYBACKICH ORAZ LOKALNYCH GRUP DZIAŁANIA WARMII I MAZUR**  
z dnia 26 września 2013 r.

Warmińsko-Mazurskie Lokalne Grupy Rybackie (LGR) oraz Lokalne Grupy Działania (LGD)  
wnoszą o uwzględnienie na poziomie regionalnym w projekcie RPO i komponencie regionalnym EFS  
na lata 2014-2020 oddzielnych Osi Priorytetowych dla Rozwoju Lokalnego Kierowanego  
przez Społeczność, umożliwiających realizację wielofunduszowych  
Lokalnych Strategii Rozwoju na terenie Warmii i Mazur.

**UZASADNIENIE**

Komisja Europejska (KE) w okresie programowania 2014-2020 w strategicznym dokumencie pn. *Wspólne Ramy Strategiczne*, szczególną uwagę zwróciła na rozwój obszarów wiejskich i małych miast (art. 28-31 projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności (FS), Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) objętych zakresem Wspólnych Ram Strategicznych (WRS).

Podobnie, według założeń Umowy Partnerstwa z 15 stycznia 2013r., finansowy instrument terytorialny jakim jest RLKS (Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność) zastosowanie go ma doprowadzić do „zwiększenia udziału społeczności lokalnej w programowaniu i zarządzaniu rozwojem danego obszaru. W ten sposób współpraca i wspólne definiowanie potrzeb i problemów oraz propozycji ich rozwiązań prowadzi do spójnego i zrównoważonego rozwoju danego obszaru i powoduje wzrost aktywności lokalnej społeczności oraz przyczynia się do budowania kapitału społecznego.”

Wdrożenie tego instrumentu zostało powierzone decyzji samorządów województw, stąd też, jako Lokalne Grupy Rybackie Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Forum Lokalnych Grup Działania Warmii i Mazur postulujemy pełne, zgodnie z sugestiami Komisji Europejskiej, zastosowanie RLKS w naszym województwie.

Realizacja RLKS opartej na czterech funduszach tj. EFRROW, EFMR, EFRR i EFS i stworzenie osobnej osi priorytetowej prowadzi do uzyskania wymiernych korzyści:

1. Zgodnie z art. 110 pkt. 5 Wspólnych Ram Strategicznych” maksymalna stopa współfinansowania zostaje powiększona o 10% w przypadku gdy całość osi priorytetowej jest realizowana przez RLKS” - oznacza to, że Oś Priorytetowa RLKS i realizowane w ramach niej działania/projekty w 95% finansowane będą ze środków unijnych a jedynie w 5% ze środków krajowych.
2. Osobna Oś Priorytetowa RLKS umożliwi Instytucji Wdrażającej łatwiejsze i bardziej uporządkowane zarządzanie środkami dedykowanymi temu instrumentowi, wykorzystując potencjał, wiedzę i zaangażowanie lokalnych społeczności i doświadczenie Lokalnych Grup Rybackich i Lokalnych Grup Działania.
3. Wspólne oddolne działania pozwolą na budowanie kapitału społecznego na poziomie lokalnym (jest instrumentem umożliwiającym podniesienie, wg badań prof. Czaplińskiego, zatrważająco niskiego poziomu kapitału społecznego w Polsce). Zastosowanie modelu partycypacyjnego pozwoli na wspólne wypracowywanie rozwiązań lokalnych problemów przez podmioty zaangażowane w proces przygotowania dokumentów na potrzeby perspektywy finansowej 2014-2020.

4. Zastosowanie instrumentu RLKS w pełnym czterofunduszowym zakresie umożliwi LGR i LGD włączenie do swoich strategii obszarów miejskich, co pozwoli na realizację spójnych i kompleksowych przedsięwzięć na poziomie lokalnym.

Projekt Umowy Partnerstwa dopuszcza alokację do 10% komponentu regionalnego EFS oraz do 5% alokacji EFRR w danym regionie, postulujemy utrzymanie tego poziomu w województwie Warmińsko-Mazurskim.

W ramach powyższych osi, w celu podniesienia sprawności wydawania środków postulujemy wdrożenie projektów parasolowych.

Obok działań wymienionych w projekcie Umowy Partnerstwa z dnia 7 czerwca 2013 r., jako szczególnie predestynowane do włączenia w ramy RLKS uważamy następujące zadania:

1. Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez zintegrowaną rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich.
2. Wsparcie dla procesów rozwojowych i restrukturyzacyjnych wobec obszarów wiejskich, rybackich oraz miejskich.
3. Poprawa dostępu mieszkańców do podstawowych dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe.
4. Działania z zakresu rynku pracy oraz stymulacja wewnętrznego potencjału gospodarczego.
5. Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.
6. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego na rzecz lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego.
7. Wspieranie rozwijania połączeń na linii miasto-wieś.

Postulujemy uwzględnienie w ramach Osi Priorytetowych RLKS na Warmii i Mazurach zgodnych z Priorytetami Inwestycyjnymi działań (Instrumentów interwencji inwestycyjnej) takich jak:

1. Promocja i rozwój lokalnej przedsiębiorczości.
2. Zachowanie i promocja dziedzictwa kulturowego (e-kultura, digitalizacja tradycji kulturowych) oraz rozwój i promocja turystyki (e-turystyka).
3. Aktywizacja społeczno-gospodarcza społeczności lokalnych poprzez wsparcie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej.
4. Lokalne inicjatywy edukacyjne wspierające uczenie się przez całe życie i kształcenie poza formalne.
5. Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez zintegrowaną rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów rybackich i wiejskich oraz poprzez nawładzanie relacji miasto-wieś.

Tak zaplanowany zakres instrumentów interwencji pozwoli Warmińsko-Mazurskim Partnerstwom na zintegrowane i efektywne wsparcie rozwoju lokalnego obszarów rybackich i wiejskich oraz małych miast.

Chcemy podkreślić, że LGR i LGD Warmii i Mazur są najbardziej doświadczonymi i trwałymi lokalnymi partnerstwami łączącymi współpracę trzech sektorów, mają bogate doświadczenie w realizacji działań na zasadach, które obowiązywać będą w ramach RLKS. Wiele z pośród Partnerstw wykorzystując istniejące lub współtworząc nowe struktury aplikowały z dużymi sukcesami o środki, w tym w ramach innych funduszy. Są tym samym przygotowane do przygotowania i zarządzania strategiami wdrażanymi dzięki środkom z różnych funduszy.

To doświadczenie i realne efekty w prowadzeniu oddolnych przedsięwzięć rozwojowych dają pewność, że Partnerstwa Warmii i Mazur poradzą sobie z wyzwaniem zaplanowania i skutecznego wykorzystania środków finansowych zaplanowanych w RPO i EFS jako osobna oś priorytetowa – Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS).

Uważamy, że Województwo Warmińsko-Mazurskie wpisując w komponent regionalny EFS i RPO odrębną oś RLKS, znacznie lepiej wpisze się w Strategię Rozwoju Kraju 2020, której celem strategicznym realizowanym do 2020 r. jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. W tym dokumencie czytamy też o celu rozwojowym jakim jest poprawa spójności społecznej i terytorialnej. Cel ten zrealizowany może zostać właśnie poprzez działania w ramach RLKS.

Zdając sobie sprawę z napiętego harmonogramu i uwarunkowań związanych z pracami nad Regionalnym Programem Operacyjnym deklarujemy pełną współpracę oraz chęć podzielenia się doświadczeniami z funkcjonowania Partnerstw, w celu szybkiego i sprawnego zapisania w dokumentach planistycznych Osi Priorytetowej RLKS. Jednocześnie deklarujemy chęć podzielenia się naszymi doświadczeniami we wdrażaniu strategii i realizacji działań, które podlegały ocenie nie tylko ze względu na zachowanie procedur przy wydatkowaniu środków publicznych, ale również zgodnie z zasadami „zarządzania przez rezultaty”.

Wdrażane przez nas Lokalne Strategie Rozwoju posiadają system wskaźników na podstawie, którego każda LGR/LGD oceniana jest z osiąganych efektów. Chcemy podkreślić, że jesteśmy jednymi z niewielu podmiotów o tak dużym doświadczeniu w praktycznej realizacji zasady „zarządzania przez rezultaty” i chętnie swoją wiedzę podzielimy się na potrzeby zaplanowania najlepszych dla Warmii i Mazur rozwiązań w dokumentach planistycznych Regionu.

Mamy nadzieję, że zgodnie z intencją Komisji Europejskiej instrument RLKS zastosowany zostanie w pełnym dopuszczalnym zakresie na Warmii i Mazurach i przyczyni się do zwiększenia udziału społeczności lokalnej w programowaniu i zarządzaniu rozwojem swoich „małych ojczyzn” oraz budowaniu społeczeństwa obywatelskiego.

Lokalne Grupy Rybackie  
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Forum Lokalnych Grup Działania  
Warmii i Mazur

Lokalna Grupa Rybacka „Zalew Wiślany”

Lokalna Grupa Rybacka „Pojezierze Olsztyńskie”

Lokalna Grupa Rybacka „Wielkie Jeziora Mazurskie”

PREZES ZARZĄDU  
Lokalna Grupa Działania „Mazurskie Morze”  
Rafał Grusznis

Do wiadomości:

1. Radni Sejmiku Województwa Warmińsko Mazurskiego
2. Parlamentarzyści Warmii i Mazur
  - Pani Beata Bublewicz
  - Pan Jerzy Szmit
  - Pani Lidia Staroń
  - Pani Elżbieta Gelert
  - Pan Piotr Cieśliński
  - Pan Janusz Cichoń
  - Pan Leonard Krasulski
  - Pan Andrzej Orzechowski
  - Pani Iwona Arent
  - Pan Tadeusz Iwiński
  - Pan Paweł Papke
  - Pan Wojciech Pękalski
  - Pan Miron Sycz
  - Pan Zbigniew Włodkowski
  - Pan Tomasz Makowski
  - Pan Zbigniew Babalski
  - Pan Stanisław Żelichowski
  - Pan Gintowt –Dziewałtowski
  - Pan Stanisław Gorczyca
  - Pan Ryszard Górecki
  - Pan Marek Konopka
  - Pan Krzysztof Lisek
  - Pan Jacek Kurski
3. Samorządy Gmin i Powiatów Warmii i Mazur